

Laudova 1024/10, 163 00 Praha 6 – Řepy, IČO: 25122690, Red IZO: 600005666
Tel.: 251 621 744, 251 627 089, 725 575 227 e-mail: skola@ptksos.cz

Maturitní otázky
PROFILOVÁ MATURITNÍ ZKOUŠKA
Obor: Gymnázium/ Třída: 4.G
Předmět: DĚJEPIS
Školní rok: 2025/2026

1. Pravěk

- Vývoj člověka, pojmy
- Periodizace pravěku, charakteristika každého období, pravěk v českých zemích
- Přírodní podmínky, umění

2. Starověké orientální despotie

- Dějiny, kultura a náboženství v Mezopotámii, Palestině a Egyptě, případně periodizace a jednotlivá období

3. Starověké Řecko

- Pojem antika, vliv antického světa na další vývoj dějin, Přírodní podmínky, periodizace dějin a charakteristika jednotlivých období
- Řecká kultura a náboženství

4. Starověký Řím

- Pojem antika, vliv antického světa na další vývoj dějin, Přírodní podmínky, periodizace dějin a charakteristika jednotlivých období
- Římská kultura a její vztah k řecké kultuře, náboženství

5. Evropské státy raného feudalismu, raně středověká kultura

- Periodizace evropského středověku, feudalismus
- Úloha křesťanské církve
- Dějiny od zániku Západořímské říše, významné evropské mocnosti raného středověku a jejich dějiny a kultura, včetně arabské říše a Normanů
- Kultura a umění – karolínská renesance, otonská renesance, předrománské a románské umění

6. Raný středověk v českých zemích – Sámova říše, Velká Morava, první Přemyslovci a vývoj až do konce 12. století

- Naše území před příchodem Slovanů, vliv stěhování národů na naše území, příchod Slovanů
- Prameny poznání (Fredegarova kronika, Fuldské anály, legendy a kroniky...)

Laudova 1024/10, 163 00 Praha 6 – Řepy, IČO: 25122690, Red IZO: 600005666
Tel.: 251 621 744, 251 627 089, 725 575 227 e-mail: skola@ptksos.cz

- Období před Sámovou říší, Sámova říše, Velká Morava, dějiny, kultura a důležité osobnosti
- Čechy v době od Velké Moravy, přes první Přemyslovce až k Vladislavovi II.
- Kultura raného středověku v českých zemích, předrománský a románský sloh

7. Evropa rozvitého feudalismu, charakteristika států a jejich vzájemné vztahy, gotická kultura

- Periodizace středověku, feudalismus
- Středověká města a postavení církve
- Křížové výpravy, Anglie, Francie, Svatá říše římská, Polsko, Rusko, kočovné kmeny, Osmanská říše, Stoletá válka
- Gotická kultura

8. Český stát za posledních Přemyslovců

- Od nástupu Přemysla Otakara I. Až po vymření Přemyslovců
- Situace po roce 1306
- Kultura za posledních Přemyslovců

9. České země za vlády Lucemburků, husitství

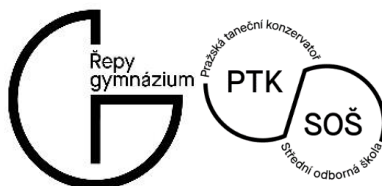
- Nástup Lucemburků – Přemyslovsko-lucemburské dynastické spojení (Jan Lucemburský)
- Lucemburkové na českém trůně a jejich politika
- Husitství, církevní reformátoři, Jan Hus, husitské války
- Jan Hus – život, dílo, upálení v Kostnici 1415
- Kultura za Lucemburků a husitských válek

10. Nástup novověku a jeho dopad na evropskou společnost, objevné plavby

- Přejít od středověku k novověku (konec 15. století)
- Technologické vynálezy a objevné plavby
- Kolonialismus a zrod nových mocností
- Reformace a protireformace (Tridentský koncil)
- Francie, Anglie, Rusko

11. Jiří z Poděbrad. Habsburská monarchie v evropském kontextu. Habsburkové na českém trůně, protihabsburská opozice, české stavovské povstání

- České země za Jagellonců a během vlády Jiřího z Poděbrad
- Kultura a náboženství jagellonské doby
- Nástup Habsburků na český trůn, jejich politika
- Jezuité a rekatolizace, renesance a humanismus, manýrismus
- České stavovské povstání a bitva na Bílé Hoře

Laudova 1024/10, 163 00 Praha 6 – Řepý, IČO: 25122690, Red IZO: 600005666
Tel.: 251 621 744, 251 627 089, 725 575 227 e-mail: skola@ptksos.cz

12. Třicetiletá válka a její důsledky, barokní kultura

- Příčiny války
- Etapy války, hlavní bitvy a události
- Důsledky pro Evropu a České země, baroko a katolická církev, rekatolizace

13. Evropa po třicetileté válce

- Vestfálský mír, změny v mocenském postavení států
- Absolutismus
- Obnova po válce – demografické a hospodářské změny
- Náboženská tolerance vs. pronásledování
- Anglie, Francie, války o dědictví španělské, války s Turky

14. Osvícenství, osvícenský absolutismus v našem i celoevropském vývoji, Vznik USA

- Myšlenky osvícenství, definice osvícenského absolutismu, jeho pozitiva a negativa
- Habsburkové – Marie Terezie a Josef II. a jejich reformy, srovnání s Evropou

15. Velká francouzská revoluce, napoleonské války

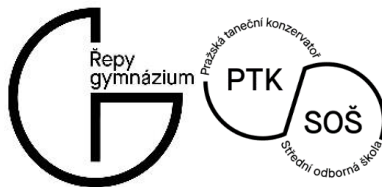
- Francouzská revoluce a její průběh
- Napoleon Bonaparte a napoleonské války
- Vídeňský kongres, systém svaté aliance
- Klasicismus a empír

16. Evropa do první poloviny 19. století

- Restaurace monarchií, konzervatismus vs. liberalismus
- Nacionalismus a romantismus jako nové ideologie
- Revoluce 1830 a 1848 – příčiny, průběh, výsledky
- Průmyslová revoluce – technologický a sociální dopad
- Vznik nových ideologií – socialismus, komunismus
- Kultura první poloviny 19. století

17. Zámořský svět v 18. a 19. století

- Koloniální expanze – Britské impérium, Francie, Nizozemí
- Vývoj vybraných konkrétních kolonií, Boj o kolonie, důsledky kolonialismu pro domorodé obyvatele
- Japonsko a reformy Meidži
- Americká revoluce a vznik USA

Laudova 1024/10, 163 00 Praha 6 – Řepy, IČO: 25122690, Red IZO: 600005666
Tel.: 251 621 744, 251 627 089, 725 575 227 e-mail: skola@ptksos.cz

- Válka Severu proti Jihu – příčiny, důsledky
- Otroctví a obchod s otroky – abolicionistické hnutí

18. Evropský vývoj ve druhé polovině 19. století

- Sjednocení Itálie a Německa
- Francie od restaurace Bourbonů do Prusko-Francouzské války
- Politika mocností, Francie, Německo, Imperialismus
- Průmyslový a technologický rozvoj, sociální otázky
- Kultura druhé poloviny 19. století (-ismy)

19. Naše země v průběhu 19. století

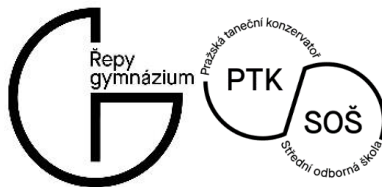
- České národní obrození a revoluce 1848
- Hospodářský rozvoj Rakouské monarchie, rozvoj kapitalismu, absolutismy
- Doba předbřeznová a pobřeznová, ústavy
- Dualismus, politický a kulturní vývoj
- Politická diferenciacie v Čechách a Rakouské monarchii
- Kultura 19. století (romantismus, realismus, -ismy)

20. První světová válka – příčiny, vznik, průběh a důsledky

- Mezinárodní vztahy na přelomu 19. a 20. století
- Charakter, příčiny a záminka války
- Průběh války: bojující strany a státy, boje na frontách, významné bitvy
- Vnitropolitická situace v bojujících zemích, Ruská revoluce
- Výsledky a důsledky války, vznik versaillesko-washingtonského systému (Versailleská konference a Washingtonská mírová konference), Čtrnáct bodů prezidenta Wilsona

21. České země za první světové války, vznik Československa, jeho vnější a vnitřní upevňování, období První republiky

- Názory českých politiků na řešení české otázky po 1. světové válce
- Vznik samostatné Československé republiky, formování ČSR a hospodářská krize, situace a vývoj po krizi
- Mezinárodní postavení a politika ČSR v letech 1925-1935
- Boj československé demokracie za přežití v době narůstajícího fašismu, německá otázka
- Mnichov – příčiny, průběh, důsledky
- Kultura První republiky (vč. filmu)

Laudova 1024/10, 163 00 Praha 6 – Řepy, IČO: 25122690, Red IZO: 600005666
Tel.: 251 621 744, 251 627 089, 725 575 227 e-mail: skola@ptksos.cz

22. Svět mezi světovými válkami – politický, hospodářský a kulturní vývoj, totalitní režimy a jejich nástup k moci

- Versaillesko-washingtonský systém jako základ mezinárodních vztahů po první světové válce
- Vztahy Ruska a Německa, ruská a německá otázka, jejich problémy
- Meziválečné hospodářství
- Nástup totalitních režimů v Itálii, Rusku a Německu a útočné projevy jejich režimů
- Společnost národů a politika kolektivní bezpečnosti, příčiny jejího neúspěchu, politika appeasementu
- Věda a kultura mezi válkami (včetně filmu)

23. Druhá světová válka – její příčiny, záminka, průběh a důsledky

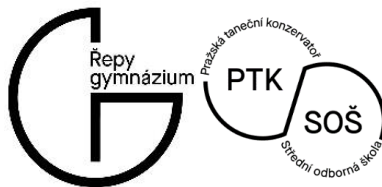
- Příčiny války a charakter války,
- Charakter války
- Průběh války – etapy, důležité mezníky a bitvy
- Nové zbraně nasazené ve válce, nacistické vyhlazovací tábory, tragédie holocaustu
- Mezinárodní politické vztahy – vznik protihitlerovské koalice, konference Velké trojky, založení OSN
- Výsledky druhé světové války
- Věda a kultura za druhé světové války

24. Období Druhé republiky, Československo za druhé světové války

- Mnichovský diktát a jeho důsledky, okupace, Protektorát, Slovensko
- Rysy okupačního režimu, Emil Hácha, emigrace, Atentát na Heydricha
- Vznik odbojových organizací doma, vznik zahraničního odboje, kontakty mezi nimi
- Vývoj ve slovenském státě
- Osvobození Československa v letech 1944–45 sovětskými a americkými vojsky, prokomunistický postup Rudé armády na osvobozeném území
- Květnové povstání, Košický program a vznik národní fronty
- Čs. Vojáci na bojištích druhé světové války a jejich podíl na válečných operacích
- Česká a slovenská kultura za druhé světové války

25. Mezinárodní vztahy po druhé světové válce do současnosti

- Spory o poválečné uspořádání světa a vznik studené války, studená válka
- Studená válka, důležité milníky a události války
- Lidově demokratické revoluce ve střední a východní Evropě a degradace lidově demokratických zemí v satelity SSSR vs svět demokracie
- Rozpad sovětského bloku
- Perspektivy dalšího vývoje světa, jeho problémy (např. Války po roce 1989, Irák a Írán atd.)
- Věda a kultura po roce 1945

Laudova 1024/10, 163 00 Praha 6 – Řepy, IČO: 25122690, Red IZO: 600005666
Tel.: 251 621 744, 251 627 089, 725 575 227 e-mail: skola@ptksos.cz

26. Poválečné Československo, nástup komunismu a 60. léta

- Košický vládní program, Národní fronta, Benešovy dekrety, odsuny
- Hospodářské následky války (např. Přídělový systém)
- Zápas demokratických sil s komunisty, Únorový převrat a nástup komunismu (projevy nesouhlasu), první politické procesy, procesy 50. let
- Ekonomika lidově demokratického státu – éra „budování socialismu“, znárodnění průmyslu, kolektivizace, RVHP, socialistický životní styl
- XX. Sjezd KSSSS na Československo, nová vlna destalinizace, ústavní změny v roce 1960
- Obrodný proces, pražské jaro, první fáze normalizace

27. Reformní úsilí 60. let, normalizace, události roku 1989, vývoj po roce 1989

- Obrodný proces, pražské jaro, Brežněvova doktrína
- První fáze normalizace a odpor proti ní, nástup normalizátorů a politické čistky
- Kulturní a politická situace v Československu po roce 1970, Češi a Slováci v zahraničí
- 17. listopad 1989, postava Václava Havla a vývoj až do rozdělení Československa
- Krize 1992, rozdělení federace, politické strany v samostatné České republice
- Divoká 90. Léta
- Kultura (Podnikatelské baroko)

Vypracovala: Bc. Z. Šaldová

Projednáno a odsouhlaseno na společenskovědní předmětové komisi dne 26.09.2025

Schváleno ředitelkou školy v Praze dne 26. 9. 2025

Mgr. Petra Šafránková